

De Columbiaan, vijftig jaar jong

door Kees den Elzen

Zwemvereniging De Columbiaan bestaat vijftig jaar, reden om in het Kenniscentrum van de HKV een tentoonstelling aan dit jubileum te wijden. Het buitenbad Columbiabad bij de voormalige Bisschoppelijke Nijverheidsschool (BNS), de naamgever van de vereniging, is allang verdwenen. Maar De Columbiaan is springlevend en elke dag actief. Voor dag en dauw liggen de eerste wedstrijdzwemmers al in het water, gevolgd door een reeks zwemlessen.

Ondanks dat de vereniging al een halve eeuw bestaat, kent niet elke inwoner van Voorhout De Columbiaan. Dat komt misschien ook doordat de club geen eigen zwembad heeft en gebruik maakt van de verschillende baden in de regio. Die verspreiding is ook voor de vereniging weleens lastig, maar met een eigen clubhuis bij de KTS, De Drijf In, wordt dat deels goedgemaakt. Hier kunnen ouders ook wachten tijdens de zwemles van hun kind. De verschillende groepen zijn onderling sociaal sterk en dat is een stabiele basis.

Behoeftte aan zwemlessen

Meer dan een halve eeuw geleden vinden enkele actieve Voorhouters dat kinderen een zwemdiploma moeten kunnen behalen. Ze richten de Stichting ter bevordering van het zwemondericht Voorhout op. Daarmee kunnen er zwemlessen gegeven worden. Ze hu-

Het oude Columbia-buitenbad.

ren het Columbiabad van de broeders van de BNS. Tussen zeven uur en half negen 's ochtends en van vier tot zeven uur later op de dag wordt er zwemondericht gegeven.

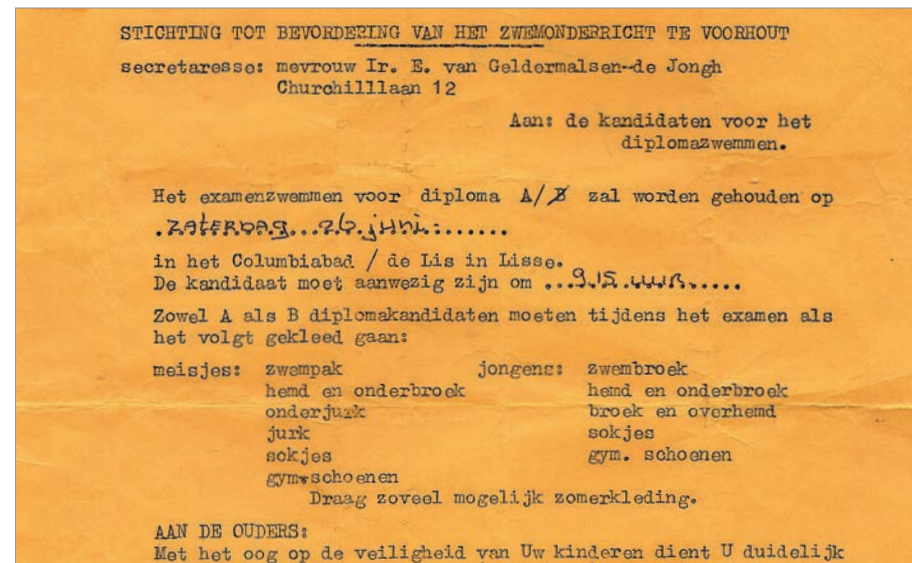
Gedurende de openingstijden wordt er niet alleen zwemles gegeven, maar mogen mensen ook vrij (recreatief) komen zwemmen. Het buitenbad is daarvoor van mei tot september beschikbaar.

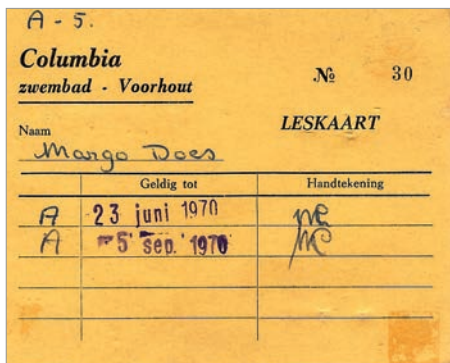
Omstreeks 1969 blijkt er ook belangstelling te bestaan om aan wedstrijdzwemmen deel te gaan nemen. Om aan de voorwaarden van de Nederlandse Zwembond te voldoen en daarmee toegang te krijgen tot wedstrijden moet er een vereniging zijn. Zo doende wordt op 1 maart 1969 de zwemvereniging opgericht, met meteen al circa dertig leden. Als naam wordt De Columbiaan gekozen, naar de plaats van het buitenbad dat in gebruik is. Dit bad ligt in het Columbiabos, achter het voormalige seminarie Hageveld en de latere Bisschoppelijke Nijverheidsschool. De naam van het Columbiabos komt waarschijnlijk van het Zuid-Amerikaanse land waar de broeders ook hun opleidingswerk verrichten.

De Columbiaan huurt het bad ná de uren die de stichting heeft. Vereniging en stichting bestaan dus naast elkaar. De stichting biedt zwemles en recreatief zwemmen aan, de vereniging verzorgt wedstrijden.

De vele zwembaden

Vóór 1962 gaan de leerlingen van de BNS die intern zijn in hun schaarse vrije tijd naar het eenvoudige open zwembad in Sassenheim. Dat betekent lopen naar Sassenheim, zwemmen, en daarna terug lopen. In het begin van de jaren zestig wordt het

Leskaart 1970.

Patrick van der Hulst schrijft in 1998 in Stuifduin:

Dat was een NZH-bus en het was iedere keer weer een sport om zo vaak mogelijk op het zwarte stopknopje te drukken. Had je geluk, dan zat er een nietsvermoedende, onervaren chauffeur achter het stuur die vervolgens bij iedere halte ging stoppen. Haha, dat was lachen. Zeker, aangezien de man in kwestie steeds roder werd van boosheid gelijk aan het rode stoplichtje voor in de bus. Zelf was ik nooit zo'n fan van die bus. De heenweg ging nog wel, maar terug zat je lege maag halfvol met chloorwater en hing er een zweterige, mufte lucht; de ramen waren beslagen. Behoorlijk wagenziek drukte ik steeds op het stopknopje in de hoop dat meneer de chauffeur even wilde stoppen, zodat ik wat frisse lucht zou kunnen inhaleren. Maar nee, zul je net zien, deze chauffeur negeerde ieder stopteken; brakend kwam deze rit voor mij ten einde.

plan geopperd om een eigen zwembad te bouwen in het Columbiabos. De broedercongregatie wordt gevraagd te helpen met de financiering. Met behulp van de technische dienst BNS, leerlingen van de school en zwembaddeskundigen realiseert een bedrijf twee baden. Het zijn een zogenoemd ondiep bad en een diep bad met lage springplank. Beide baden hebben een afmeting van 20 x 8 meter.

Het zwembad kan ook door de inwoners van Voorhout gebruikt worden. Er zijn zijn mooie herinneringen aan het voormalige buitenbad. Het is behoorlijk koud, maar je kan er bijvoorbeeld 's avonds nog recreatief zwemmen.

De broeders hebben bij de opening wel enkele spelregels opgesteld. Er worden bijvoorbeeld geen losse toegangskaartjes verkocht, maar alleen abonnementen. Ze willen geen kinderen die een keer een kaartje kopen en de sfeer verzieken. Eerst zit Jan de Roode korte tijd aan de kassa bij de ingang. Mevrouw Kuiper volgt hem op en stuurt de bezoekers onverbiddelijk terug als ze hun abonnement vergeten zijn. Zij wordt op haar beurt opgevolgd door Martin van der Maat.

Dit is dus ook het zwembad dat De Columbiaan gebruikt. Omdat het buitenbad in de winter gesloten is, kijkt de vereniging dan uit naar het Kokkerbad (1974-1990) in Noordwijkerhout, het Bollenbad in Noordwijk, naar Poelgeest in Oegstgeest of naar De Lis in Lisse. Op zaterdagen rijdt een bus een aantal keren heen en weer tussen Voorhout en het zwembad. Diploma-

zwermmers en wedstrijdzwemmers worden gemengd vervoerd en dat is altijd feest. Er zijn enkele zogenaamde aankleedmoeders aanwezig, die in de kleedkamers assistentie verlenen aan de allerjongsten.

De busrit moet wel worden betaald, en bij een plotselinge stop rolt het opgehaalde muntgeld soms de hele bus door.

Broeders Jozef, Lebuïnes en Swiebertus

Broeder Jozef van den Berghe is verantwoordelijk voor onderhoudszaken die de school betreffen. Hij verzorgt tevens het onderhoud van het zwembad, maar is ook bevoegd badmeester. Broeder Jozef meet 's morgens de temperatuur van het water in het zwembad en schrijft dat met krijt op een bordje, voor eenieder te lezen. Voor de leerlingen die zwemles krijgen moet de watertemperatuur minstens 16°C zijn, anders wordt er niet gezwommen. De leerlingen die 's morgens om kwart voor zeven rillend voor het hek staan te wachten, vinden het telkens weer spannend of het water warm genoeg is; nou ja, niet te koud dus. Meestal verschijnt het gevreesde getal 16 op het bord

Jozef is zelf een uitstekend zwemmer. Hij duikt aan de ene kant het bad in, zwemt onderwater naar de andere kant en verzamelt ondertussen zeven zwarte schijven die op de bodem liggen. Daarmee oogst hij de bewondering van de aanwezige jongeren. Broeder Jozef is ook degene die het toegangshek van het bad moet openen als het bad vanaf het voorjaar toegankelijk is. Het water is dan soms niet warmer dan 12°C, maar sommige

Zwemfeest 1971.

De redactie van De Columbiaan.

Vlnr: Wil van der Lans, nn en Anneke van Dam.

Deelname aan de optocht Eeuwfeest in Voorhout 1988.

Bep van Geldermalsen-de Jongh verbindt de naam van de vereniging ook met Columbus. Tijdens de oprichtingsvergadering wordt het volgende liedje gezongen:

Er was eens in een heel ver land
Een man met akelig veel verstand
Hij deed wat niemand kreeg gedaan
Hij kon de eieren laten staan. Ieder
stopteken; brakend kwam deze rit
voor mij ten einde.

Met de sluiting van de BNS verdwijnt ook het Columbia-bad, dat uiteindelijk in 1980 gesloopt wordt. Op het terrein van de BNS wordt de scholengemeenschap KTS gebouwd. De KTS, nu deel van het Teylingen College, bouwt hier in 1978 een zogenaamde natte gymzaal. Dat is dus een overdekt binnenbad. Het bad is eigendom van de technische school en wordt volop gebruikt.

In de vrije uren krijgt De Columbiaan het tot zijn beschikking en het is zijn huidige thuisbad. Het is een bad met afmetingen van 20 x 15 meter. Er kunnen dus geen wedstrijden worden gezwommen, want daarvoor is een lengte van 25 meter vereist. Met enige regelmatig komt de vraag op of er een wedstrijdbad kan komen, maar dat is voor de vereniging financieel niet haalbaar.

jongeren houden een wedstrijd wie er het eerst induikt.

Broedere Lebuines wordt ook wel 'broeder badmuts' genoemd. Hij zwemt vaak tijdens de uren dat het bad voor publiek open is en draagt dan een badmuts. Dat is in Voorhout ongewoon en hij krijgt daarom al snel deze bijnaam. Broeder Swiebertus is een donkere lange en knappe man. Hij geeft ook zwemles.

Een natte gymzaal

In 2000 is een eigen clubruimte gerealiseerd op het terrein van de KTS. Daarbij heeft aannemer Zwetsloot het clubhuis opgetrokken en is de afwerking door de leden gedaan. De clubruimte krijgt de naam De Drijf In, wat op een door de KTS gemaakt en aangeboden naambord staat. Hier worden bijeenkomsten georganiseerd zoals nieuwjaarsreceptie en ledenvergadering.

In 2000 is een eigen clubruimte gerealiseerd op het terrein van de KTS. Daarbij heeft aannemer Zwetsloot het clubhuis opgetrokken en is de afwerking door de leden gedaan. De clubruimte krijgt de naam De Drijf In, wat op een door de KTS gemaakt en aangeboden naambord staat. Hier worden bijeenkomsten georganiseerd zoals nieuwjaarsreceptie en ledenvergadering.

Een deel van De Drive In.

Minimumleeftijd 5 jaar

Meteen bij de oprichting van De Columbiaan in 1969 is er ook een jeugdbestuur. Dat neemt onder andere de realisatie van een clubblad ter hand. Met de ervaring van een werknemer bij een drukker en met de hulp van een stencilmachine worden de bladen geproduceerd. De minimumleeftijd voor leden die De Columbiaan hanteert is 5 jaar. De jeugd gaat jaarlijks op kamp, waarbij tijdens het eerste kamp in tenten op het ter-

rein van de BNS wordt gebivakkeerd. Later zijn er kampen in bijvoorbeeld Delft (Kruithuis), Capelle a/d IJssel en Baarn (Blauwe Vogelhuis). Het is ook een keer in Denemarken geweest. Er gaan vijftig á zestig jeugdleden mee, waarbij de reis per fiets, met openbaar vervoer of met een gehuurde bus kan zijn.

De vereniging heeft een kleine vijfhonderd leden, die voor een groot gedeelte ook als vrijwilliger actief zijn. Een flink aantal leden komt van dorpen buiten Voorhout. Met elkaar verzorgen zij de volgende activiteiten:

Zwemlessen

Er zijn lessen in:

1. Het zwem ABC.

Hierbij worden de allerjongsten waternut gemaakt en leren ze zwemmen. In tegenstelling tot wat nog weleens gedacht wordt, zijn de kinderen pas met het behalen van C zwemveilig. De instructeurs zijn vrijwilligers met een EHBO-diploma. Bij kleinere kinderen staan er altijd twee langs de kant. De Columbiaan heeft onlangs de zwemlicentie gehaald, zodat de kinderen tijdens de lessen de nieuwste zwemtechnieken kunnen leren.

2. Zwemvaardigheid 1, 2, 3, 4 en 5, bestaande uit:

- kunstzwemmen
- reddend zwemmen
- balzwemmen
- nostalgische zwemslagen
- snorkelen

Voor al deze diploma's wordt ook afgezwommen in het KTS-bad.

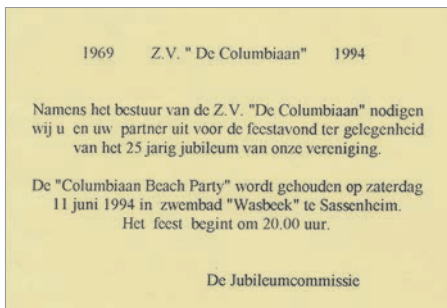
1983 zwemkamp in het Kruithuis in Delft.

1984 zwemkamp in het Blauwe Vogelhuis in Baarn.

1985 zwemkamp in Rijswijk.

Het jubileum in 1994.

Recreatief zwemmen

Op diverse avonden wordt er door volwassenen gezwommen.

Foto collectie HKV05058 / Col10128

Recreatief zwemmen voor volwassenen.

De eerste trainer van De Columbiaan vijftig jaar geleden is de heer Stokman uit Hillegom, samen met Bep van Geldermalsen uit Voorhout. Enkele leden van de Columbiaan volgen dan een opleiding om als official tijdens het wedstrijdzwemmen te kunnen optreden. Die wedstrijden vinden vrijwel altijd op zaterdag en zondag plaats en vragen veel tijd van veel vrijwilligers.

Bij een wedstrijd waarbij er in acht banen wordt gezwommen zijn nodig:

- een voorzitter kamprechter en twee kamprechters
- een tot vier juryleden
- acht tijdwaarnemers en acht keerpuntcommissarissen
- een starter

Leden van De Columbiaan nemen deel aan onderlinge wedstrijden, aan wedstrijden tegen andere verenigingen binnen dezelfde kring (Gouwe en Rijnstreek), aan kringkampi-

Sportief zwemmen

De Columbiaan is een landelijk opleidingsinstituut voor wedstrijdzwemmen. Voor de buitengewoon goede zwemmers zijn de opleidingscentra in Amsterdam en Eindhoven dan de volgende stap. De wedstrijdgroep maakt standaard gebruik van de zwembaden in De Lis in Lisse, het Bollenbad in Noordwijk, Poelmeer in Oegstgeest en de Wasbeek in Sassenheim. De wedstrijdgroep is zowel in de zomer als in de winter actief.

Het huidige zwembad.

oenschappen en aan landelijke wedstrijden. Momenteel is Ben Kersten de hoofdtrainer. Binnen de vereniging is enkele jaren ook nog een waterpologroep actief geweest.

Financiële situatie

De Columbiaan is financieel gezond. Omdat er op de basisscholen geen zwemles (meer) wordt gegeven, subsidieert de gemeente de vereniging voor het geven van dit onderricht. Het zwemonderwijs helpt zo ook het wedstrijdzwemmen te bekostigen. Omdat er geen eigen zwembad is, betekent de huur van uren in zwembaden elders een aanzienlijke uitgavenpost voor de vereniging. Subsidiering en sponsoring blijven daarom belangrijke inkomstenbronnen. •

zwemvereniging
De Columbiaan

